

f.eks., at en udtrædelsesgodtgørelse skal have en sådan størrelse, at den pågældende principielt kan retablere sin pensionsmæssige status i en ny ordning, f.eks. i et livsforsikringselskab.

Adskillige pensionskasser er i dag sådan opbygget, at opfyldelse af medlemmernes forventninger er afhængige af ekstraordinære tilskud fra de virksomheder, som pensionskasserne er knyttet til. Dette er ikke længere acceptabelt, bl.a. fordi der ikke er nogen sikkerhed for, at virksomhederne også i fremtiden vil og kan yde disse. Pensionskasser bør som udgangspunkt finansieres på basis af en realistisk, løbende ordinær bidragsbetaling, og ekstraordinære tilskud bør alene indgå ved konstateret afvigelse fra de formodede realistiske forudsætninger og i ekstraordinære situationer i øvrigt. Samtidig har realrenteafgiftsloven accentueret behovet for realistiske beregningsmodeller i forbindelse med kapitaliseringen af pensionsforpligtelserne og dermed reserveafsættelsen. Dette gælder ikke mindst for pensionskasser, der har forpligtet sig til at yde værdifaste pensioner.

I dag eksisterer to typer pensionskasser, de såkaldte tariffkasser og de såkaldte tilsagnskasser (non-tariffkasser). *Tariffkasserne* er opbygget således, at der er en åbenlys sammenhæng mellem på den ene side det pensionsløfte, det enkelte medlem har modtaget, og på den anden side de løbende pensionsbidrag, der indbetales for den pågældende. I disse ordninger balancerer kapitalværdien af pensionsforpligtelserne over for det enkelte medlem med kapitalværdien af pensionsbidragene, således at ordningen vil hvile i sig selv forudsat, at der er valgt et passende beregningsgrundlag med dertil hørende bonussystem. Beregningssystemerne i disse tariffpensionskasser, der svarer til dem, der anvendes i livsforsikringselskaber og flertallet af de tværgående pensionskasser, har ikke givet anledning til særlige beregningstekniske overvejelser.

Den anden gruppe pensionskasser – *tilsagnskasserne* – er karakteriseret ved, at der ikke er en sådan sammenhæng mellem det enkelte medlems pensions-tilsagn og det pensionsbidrag, der indbetales for den pågældende. Pensionstilsagnene i disse tilsagnskasser er typisk – udover medlemmets anciennitet – sat i relation til en bestemt lønskala, f.eks. således at alderspension udgør en vis procentdel af den pågældendes slutgæge. De løbende bidrag er typisk vedtægtsfastsatte, og der er som nævnt ikke nogen entydig sammenhæng mellem pensionen til og bidragene for den enkelte. I nogle tilfælde er der ej heller sammenhæng mellem tilsagnskassens samlede pensions-tilsagn og de samlede ordinære løbende bidrag. I sådanne tilfælde tilvejebringes den manglende finansielle sammenhæng ved, at den virksomhed, som pen-

sionskassen er tilknyttet, afgiver økonomiske garantier eller erklærer sig rede til at indbetale ekstraordinære bidrag til at udligne et eventuelt statusunderskud i pensionskassen. Dette giver anledning til en lang række beregningsmæssige og tilsynsmæssige problemer, der bl.a. kan give sig udtryk i, at den samlede ordning vil være særdeles sårbar over for en ændret alderssammensætning blandt medlemmerne, der f.eks. kan opstå ved, at tilgangen af nye medlemmer ophører. Pensionstilsagnene i tilsagnskasser er som nævnt typisk fastsat som en anciennitetsbestemt procentdel af det enkelte medlems slutgæge, således at et stigende lønniveau vil medføre et øget finansieringsbehov. Dette problem er blevet accentueret ved indførelsen af loven om en realrenteafgift, der hen over tiden fastlægger en øvre grænse på 3 1/2 pct. for den realrente, som pensionskasserne vil kunne oppebære på de afgiftsbelagte investeringer.

I de pensionskasser, hvor der er fastsat et pensionsniveau, der er værdifast i relation til en pensionsgivende gæge, vil det alene være forsvarligt at anvende et beregningsgrundlag med en beskeden grundlagsrente. Grundlagsrenten må højst være forskellen mellem kassens forventede formueafkast efter afgift og stigningstakten i de pensionsgivende gæger/pensioner. Ved grundlagsrentens fastsættelse må der således tages hensyn til realrenteafgiftslovens virkning. Endvidere bør ækvivalensprincippet anvendes ved bidragsfastsættelsen, således at det også skal opfyldes ved ændringer f.eks. i den pensionsgivende gæge for det enkelte medlem.

Forslaget vil indebære krav om betydelige reserveforøgelser i en lang række pensionskasser, der har garanteret værdifaste pensioner. Om gennemførelsen af sådanne reserveforøgelser henvises der til forslaget til § 20, stk. 3.

Da der naturligvis må forventes afvigelser i de gjorte forudsætninger om pensionskassernes »realrente« i relation til grundlagsrenten samt andre risikoelementer m.v., bør der udarbejdes regler i den enkelte pensionskasse for, hvorledes der skal forholdes med henholdsvis konstateret overskud og underskud, der er tilstede, efter at de ovenfor nævnte reservefunderinger har fundet sted, jf. § 13, nr. 4.

Til § 18

Bestemmelsen fastlægger, hvad der skal registreres i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen i forbindelse med etableringen af firmapensionskasser.

En firmapensionskasse registreres først i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, når koncession er meddelt. Registeret i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen er offentligt tilgængeligt.